

De gouden kruik met het manna

door: Peter Cuijpers

“Mozes zei tot Aäron: Neem een kruik, doe daarin een volle gomer manna en leg dit voor het aangezicht des Heren, om het voor de toekomstige geslachten te bewaren”.

“En achter het tweede voorhangsel was een tabernakel, het heilige der heiligen geheten, die een gouden wierookvat bevatte en de ark van het verbond, rondom geheel met goud overdekt, waarin een gouden kruik was die het manna bevatte, en de staf van Aäron die gebloeid had, en de tafelen van het verbond; en daarboven de cherubs van de heerlijkheid die het verzoendeksel overschaduwden; het is niet mogelijk hierover nu in bijzonderheden te spreken”.

Exodus 16:33; Hebreeën 9:3-5

In Hebreeën 9 wordt het hemelse heiligdom tegenover het zinnebeeldige aardse heiligdom geplaatst. In de verzen 1-5 wordt de inrichting van het aardse heiligdom beschreven. In de verzen 6-10 is sprake van de eredienst in het heiligdom. De nadruk ligt in dit gedeelte op de eredienst, en niet zozeer op de inrichting van het heiligdom. De schrijver gaat dan ook niet verder hierop in en laat het aan ons over om verder over de ‘bijzonderheden’ na te denken.

De gouden kruik met manna is één van de voorwerpen waarover in bijzonderheden gesproken kan worden. Deze kruik was zeer kostbaar in de ogen van God. Dit blijkt uit het feit dat ze werd bewaard in het heilige der heiligen, specifiek gezegd: in de ark van het verbond die voor Gods aangezicht stond. De ark en het verzoendeksel spreken van Christus in Zijn godheid, mensheid en verzoenend sterven aan het kruis.

De ark van het verbond

De troon van God

De ark en het verzoendeksel met de cherubs vormden samen Gods troon op aarde te midden van het volk Israël. God *troonde* boven het verzoendeksel tussen de beide cherubs (Ex. 25:22; Ps. 99:1). Al de voorwerpen in het heilige der heiligen spreken van de Heer Jezus; zo ook de gouden kruik met het manna. De gouden kruik moest in de ark voor het aangezicht des Heren gelegd worden; ze kreeg een plaats in de troon van God. Zo is het ook met de Heer Jezus: Hij is een weinig minder dan de engelen gemaakt, maar is nu verheerlijkt aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge (vgl. Hebr. 1:3,13; 8:1; 10:12; 12:2).

Het manna

Het manna was het voedsel voor het volk Israël tijdens de veertig jaar lange woestijnreis. Als we Johannes 6 lezen, zien we dat het manna een beeld is van de Heer Jezus in Zijn leven op aarde. Hij is het brood dat uit de hemel is neergedaald (Joh. 6:41; 48-51). Wat de woestijn voor het volk Israël was, is de wereld voor de gelovigen nu: wij zijn op doorreis naar het Beloofde Land. De HERE zorgde elke morgen voor vers manna – *“Hij verzadigde hen met hemels brood”* (Ps. 78:24-25). Zo mogen wij ons gedurende onze ‘woestijnreis’ voeden met de Heer Jezus.

De gouden kruik met het manna moest als een getuigenis voor de volgende generaties bewaard worden. Op die manier werden de Israëlieten steeds

eraan herinnerd hoe God in de woestijn voor hen had gezorgd.

Als onze woestijnreis voorbij is, zullen wij de Heer Jezus met onze eigen ogen aanschouwen, “*want wij zullen Hem zien zoals Hij is*” (1 Joh. 3:2). De ‘gouden kruik met het manna’ wordt als een herinnering in de hemel bewaard. God wil dat wij nooit vergeten dat Christus, die nu verheerlijkt is in de troon van God, Zichzelf voor ons heeft vernederd hier op aarde.

De opmerkelijke lezer zal ontdekken hebben dat in het Oude Testament niet over een ‘gouden’ kruik wordt gesproken. Er is in Exodus 16 sprake van een kruik, over het materiaal van de kruik wordt niets gezegd. Pas in het Nieuwe Testament ontvangen we hierover meer licht. In Hebrreeën 9 wordt ons meegedeeld dat het een ‘gouden’ kruik was. Het goud spreekt in de Bijbel van goddelijke heerlijkheid. Van het Nieuwe Jeruzalem staat bijvoorbeeld geschreven dat zij *de heerlijkheid van God* heeft – de stad is van zuiver goud (Openb. 21:11,18). Zowel het manna alsook de gouden kruik zeggen iets over de Heer Jezus:

- Het manna spreekt van *Zijn mensheid*. Eén van de kenmerken van het manna is dat het klein was. Christus heeft Zichzelf vernederd: tijdens Zijn verblijf op aarde was Hij nederig en gering.
- De gouden kruik spreekt van *Zijn godheid en verheerlijking*. De Heer Jezus was waarachtig Mens, maar Hij was en is ook waarachtig God (zie o.a. Joh. 1:1-2 en Fil. 2:5-11).

Dit is wat de Schrift ons leert; en zo belijden wij Hem ook. In een geestelijk lied staat:

*‘Wie is als U, Gods Veelgeliefde?
U, God en Mens in één Persoon.
U bent de waarheid, U bent liefde;
alles aan U is goed en schoon.’¹*

Hij had gestalte noch luister

“Als een loot schoot Hij op voor Zijn aangezicht, en als een wortel uit dorre aarde. Hij had gestalte noch luister, dat wij Hem zouden hebben begeerd. Hij was veracht en van mensen verlaten (...); Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht” (Jes. 53:2-3).

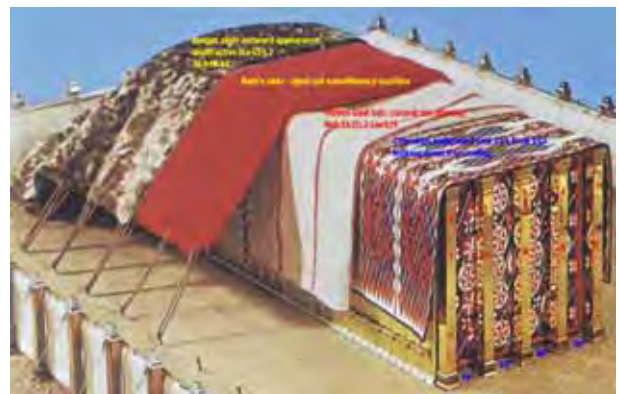
De mensen hebben de Heer Jezus niet geacht. Zij waren blind voor de heerlijkheid van de Zoon van God, die uit de hemel was neergedaald. Vergelijk in dit opzicht hoe het volk over het manna dacht (Num. 11:4-6; 21:5). Uiterlijk was er niets begeerlijks aan de Heer te zien, Hij onderscheidde Zich niet van andere mensen. Johannes schrijft dat Hij onder ons gewoond heeft. Letterlijk staat er dat Hij onder ons heeft ‘getabernakeld’, d.i. in een tent wonen. De tabernakel was de tent waarin God woonde tijdens de woestijnreis.

¹ Uit de bundel ‘Geestelijke Liederen’ nr. 209:2

Aan de buitenkant van de tabernakel was niets bijzonders te zien. Het buitenste tentkleed was van tachasvellen vervaardigd. Dit waren waarschijnlijk grijze of grauwe huiden van zeekoeien, die de tentwoning tegen allerlei invloeden van buitenaf moesten beschermen. Alleen dit kleed was voor het oog van de Israëlieten zichtbaar.

Hieronder gingen drie andere kleden schuil, die allemaal iets zeggen over de heerlijkheid van de Heer Jezus. Het onderste kleed kon alleen door de priesters worden gezien, wanneer zij dienst deden in de tabernakel. Dit kleed was gemaakt van fijn wit linnen, blauw, purper en scharlaken. *Het fijne witte linnen* spreekt van de reinheid en de gerechtigheid van de Heer Jezus. *Blauw* is de kleur van de hemel, dit spreekt van zijn hemelse afkomst. *Purper en scharlaken* zijn de kleuren van Zijn koninklijke waardigheid. Hij is niet alleen de Messias, de Koning van de Joden (scharlaken), maar Hij is ook de Koning der koningen, die over de gehele aarde zal regeren (purper). In dit kleed waren cherubs ingeweven; de *cherubs* waakten over Gods heiligheid. Zij zagen dat Christus volkomen beantwoordde aan Gods heiligheid en gerechtigheid. In de tabernakel keken zij neer op het met bloed besprenkelde verzoendeksel.

Het verzoeningswerk is door de Heer Jezus eens voor altijd volbracht. Gods troon is op grond van Zijn bloed nu een ‘genadetroom’ voor ieder die in Hem gelooft (Rom. 3:25).

De vier dekkleden zijn hier gedeeltelijk teruggeschoven zodat elk dekkleed te zien is.

Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd

Johannes en de andere discipelen behoorden tot de ingewijden die de heerlijkheid van de Heer Jezus hebben gezien. De geliefde discipel getuigt: “*Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd*” (Joh. 1:14). De mensen zagen een kruik, maar de discipelen zagen een ‘gouden’ kruik. Zij waren ooggetuigen van de goddelijke heerlijkheid van de Heer Jezus. Daarbij kunnen wij denken aan de verheerlijking op de berg, waarbij het uiterlijk van Zijn gezicht in heerlijkheid veranderde (Luc. 9:29). Johannes, Jakobus en Petrus waren daarbij aanwezig. Petrus schrijft ook dat zij ooggetuigen van Zijn majesteit zijn geweest: “*Want*

Hij ontving van God de Vader eer en heerlijkheid” (2 Petr. 1:16-17). Ook in de wonderen die de Heer Jezus verrichtte, aanschouwden zij Zijn heerlijkheid (vgl. Joh. 2:11; 11:40vv.).

Duizenden mensen zijn ooggetuigen geweest van de wonderen die Christus heeft verricht. Deze wonderen getuigen ervan dat de Vader Hem had gezonden (Joh. 5:36). Dit getuigenis heeft men echter verworpen. Erger nog: de werken van Christus werden toegeschreven aan de duivel (Matt. 12:24). Men weigerde Christus te erkennen als de Zoon van God, die van de Vader was gekomen om het eeuwige leven mee te delen (Joh. 5:40). Zijn goddelijke heerlijkheid werd slechts door een handjevol getrouwen aanschouwd.

Het verborgen manna

De gouden kruik met manna was voor het oog van de mensen ‘verborgen’ (Ex. 16:32-34; vgl. Openb. 2:17). Ongelovige mensen zagen en zien slechts een kruik. Voor hen is Christus een ‘gewoon’ mens, die uiteindelijk een vreselijke dood is gestorven. En zoals het met de doden gaat: zij worden begraven en gaan tot ontbinding over. Wat voor de nabestaanden rest, zijn enkel herinneringen. Zo niet met de Heer Jezus. Hij is niet in het graf gebleven. Zijn vlees heeft geen ontbinding gezien. Hij is door God uit de doden opgewekt en verhoogd in de hemel (Hand. 2:30-33).

Het verborgen manna in de gouden kruik *bederft niet*. Het getuigt van *onsterfelijkheid* en blijft altijd vers. Het spreekt van het eeuwige leven, en van de eeuwige heerlijkheid die aan de ‘overwinnaars’ zal worden gegeven (Openb. 2:12-17):

- aan hen die vasthouden aan de naam van de Heer Jezus;
- die het geloof in Hem niet verloochenen;
- die trouw blijven te midden van dwaalleer en afval van het geloof.

Met heerlijkheid en eer gekroond

“Wij zien Jezus, die een weinig minder dan de engelen gemaakt was vanwege het lijden van de dood met heerlijkheid en eer gekroond” (Hebr. 2:9).

De gouden kruik kon eigenlijk alleen gezien worden door de priesters in het heiligdom. En Christus heeft ons tot priesters voor Zijn God en Vader gemaakt (Openb. 1:6; 1 Petr. 2:5). Op grond van Zijn verzoeningswerk mogen wij als priesters met vrijmoedigheid ingaan in het hemelse heiligdom (Hebr. 10:19). Daar aanschouwen wij de heerlijkheid van de Heer Jezus. Daar zien wij de ‘gouden’ kruik, die ons eraan herinnert dat Christus, *“die in de gestalte van God zijnde het geen roof geacht heeft God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft, de gestalte van een slaaf aannemend, de mensen gelijk wordend. En uiterlijk als een mens bevonden heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam wordend tot de dood, ja, tot de kruisdood. Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam geschonken die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus elke knie zich buigt van hen die in de hemel en die op de aarde en die ander de aarde zijn, en elke tong belijdt dat Jezus Christus Heer is, tot heerlijkheid van God de Vader”.* (Fil. 2:6-11).

“Hem die ons liefheeft en ons van onze zonden heeft verlost door Zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot een koninkrijk, tot priesters voor Zijn God en Vader, Hem zij de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheid!”

Amen.

Oude Sporen 2009

